

26 Μαρτίου 2015

«Χελιδονίσματα 2015»

[Πολιτισμός](#) / [Εκδηλώσεις](#) / [Πολιτισμός](#)

[Κατερίνα Χουζούρη](#)

«Χελιδόνι πέταξε, ήβρε πύργο κι έκατσε

Και χαμοκελάδησε Μάρτη, Μάρτη μου καλέ

Μάρτη, Μάρτη μου καλέ και Απρίλη θαυμαστέ

Όσοι 'μεις οι μαθηταί μαθημένοι είμαστε...»

(παραδοσιακό από τη Ρόδο)

Την Κυριακή 29 Μαρτίου στο άλσος Παγκρατίου στην Αθήνα, το Σάββατο 28 Μαρτίου στη ΧΑΝΘ, την Κυριακή 29 Μαρτίου στη Νέα Παραλία και τη Δευτέρα 30 Μαρτίου στον ίδιο χώρο, θα πραγματοποιηθούν τα «Χελιδονίσματα 2015», που οργανώνει η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία.

Χελιδονίσματα 2015

Υποδεχόμαστε την άνοιξη και τα **Χελιδόνια**

ΑΛΣΟΣ ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΥ

Κυριακή 29 Μαρτίου ώρες 11:00-14:00

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΟΥΜΕ **ΦΩΛΙΕΣ** ΓΙΑ ΛΕΥΚΟΧΕΛΙΔΟΝΑ

Με την Αγιδα του Δήμου Αθηναίων

Με την υποστήριξη του

ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ
STAVROS NIARCHOS FOUNDATION

Διοργάνωση: Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, www.omithologiki.gr

Αθήνα: Θεμιστοκλέους 80, 106 81, Τηλ./Φαξ: 2108228704, 2108227937, info@omithologiki.gr

Θεσσαλονίκη: Κομνηνών 23, 546 24, Τηλ./Φαξ: 2310 244245, thess@omithologiki.gr

Πρόκειται για μία σειρά από εκδηλώσεις που απευθύνονται σε μικρούς και μεγάλους, με στόχο την ευαισθητοποίησή τους σχετικά με τον ερχομό των χελιδονιών. Έτσι, τα παιδιά θα κατασκευάσουν φωλιές από πηλό, καθώς είναι δύσκολο για τα χελιδόνια να βρουν χώμα μέσα στις πόλεις, για να φτιάξουν τη φωλιά τους. Το δώρο αυτό προς τα χελιδόνια, τα οποία μετά από το μακρύ ταξίδι τους θα φθάσουν και πάλι στη χώρα μας, θα γίνει από τα παιδιά και τους γονείς τους. Μετά την προετοιμασία του πηλού και την κατασκευή των φωλιών, θα πρέπει να τις στεγνώσουν, οπότε οι κατοικίες των χελιδονιών θα είναι έτοιμες.

Από την ιστοσελίδα της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας

<http://www.ornithologiki.gr>, αντλούμε ενδιαφέρουσες πληροφορίες για τα χελιδόνια.

Στην Ελλάδα συναντάμε πέντε είδη χελιδονιών. Τα χελιδόνια τρέφονται με έντομα (κουνούπια και μύγες) κ.λ.π. και ταΐζουν τα μικρά τους με βώλους από έντομα. Διανύουν μία απόσταση 10.000 χ.λ.μ. για να φθάσουν εδώ την άνοιξη, ξεκινώντας από την Αφρική. Τα περισσότερα είδη φτιάχνουν τις φωλιές τους από λάσπη. Το χτίσιμο κάθε φωλιάς μπορεί να διαρκέσει μέχρι 15 ημέρες.

Τα χελιδόνια της Ελλάδας

Όλα τα χελιδόνια που βλέπουμε στον ουρανό δεν είναι ίδια. Διαφέρουν ως προς το στίγμα, το χρώμα, τον τρόπο που φτιάχνουν τη φωλιά τους και το μέρος όπου τα βλέπει κανείς.

Το Λευκοκελίδον *Delichon urbicum*
Είναι λευκό στο κάτω μέρος του σώματός του. Στο επάνω μέρος είναι επίσης λευκή η βάση της ουράς (ουροπόνη). Η φωλιά του σε στίγμα και άλλα κτίρια είναι φτιαγμένη με λάσπη και είναι κλειστή κλειστά από ένα μικρό άνοιγμα στο επάνω μέρος.

Το Σταυροκελίδον *Hirundo rustica*
Έχει έντονο ψαλιδωτή ουρά και κοκκινωπό λαμό. Η φωλιά του είναι φτιαγμένη με λάσπη και ξερά χόρτα και μοιάζει με μισή κοίτη ενταλός ανοικτή στο επάνω μέρος.

Το Μίλτοσκελίδον *Cecropis daurica*
Μοιάζει πολύ με το προηγούμενο είδος, αλλά το πάνω μέρος της βάσης της ουράς είναι ανοικτό. Η φωλιά του είναι εντελώς κλειστή με ένα μικρό διάδρομο εισόδου από λάσπη.

Το Βραχοκελίδον *Ptyonoprogne rupestris*
Είναι καφέ και η ουρά του είναι τετραγωνισμένη. Η φωλιά του μοιάζει με του Σταυροκελίδου. Είναι το μοναδικό χελιδόνι που μπορούμε να δούμε τον χειμώνα.

Το Οξοκελίδον *Riparia riparia*
Είναι επίσης καφέ αλλά το κάτω μέρος του σώματός του λευκωτό και έχει μια καφετιά λουρίδα στο λαμό. Πολλά οξοκελίδονα φτιάχνουν πολύ κοντά τις φωλιές τους και συμπιέζουν αποκίβες σφαλόνες τσίγες στα έδαφος συνήθως κοντά στο νερό.

Η Ορνιθολογική

Η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία είναι περιβαλλοντική, μη κερδοσκοπική οργάνωση με σκοπό τη μελέτη και προστασία των άγριων πουλιών και των βιοτόπων τους στην Ελλάδα, θεωρώντας τα ως βασικά στοιχεία της ελληνικής φύσης. Από το 1982 εργάζεται ώστε να διασφαλίσει ένα βιώσιμο περιβάλλον τόσο για τα πουλιά όσο και για τον άνθρωπο. Το έργο της περιλαμβάνει δράσεις προστασίας, ενημέρωσης και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, αλλά και παρεμβάσεις για κρίσιμα θέματα του φυσικού περιβάλλοντος. Είναι εταίρος της BirdLife International, της μεγαλύτερης παγκόσμιας ομοσπονδίας για την προστασία των πουλιών και των βιοτόπων τους.

Αθήνα | Γεμιστοκλέους 80 | 10681
Τηλ. - Fax 210 822 8704 | 210 822 7937

Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης «Α. Τρίτοπου»
Σπίρου Μουσαλλά 25 | 15121
Τηλ. - Fax 210 251 0977

Θεσσαλονίκη | Κορινθίων 25 | 54624
Τηλ. - Fax 2310 244245

www.ornithologiki.gr

Επιμέλεια: Σπύρος Φίλιππας | Εικόνα: Παναγιώτης Παπαδόπουλος
Στέφανη Παπαδάκη Δασογική | Θεοφάνης Παπαγιάννης Καλαμάκης | Γιώργος Αλεξανδρίδης

Υποδεχόμαστε τα χελιδόνια

Ετοιμάζουμε τις φωλιές τους!

Τα χελιδόνια αντιμετωπίζουν πολλούς κινδύνους μέχρι να φθάσουν στον προορισμό τους. Πρέπει να διασχίσουν τεράστιες θαλάσσιες αποστάσεις, να κινδυνεύσουν από αρπακτικά πουλιά, να συναντήσουν δύσκολες καιρικές συνθήκες και βέβαια τον άνθρωπο.

Πώς μπορούμε να υποδεχτούμε τα χελιδόνια; Να φτιάξουμε φωλιές, να διατηρούμε τα πάρκα και τους κήπους καθαρά και φιλόξενα, να μην ρυπαίνουμε τους ανοιχτούς χώρους, να ενημερωνόμαστε και να μιλάμε για την προστασία της

πανίδας στην πατρίδα μας.

Τα χελιδόνια δεν είναι αγαπητά στον άνθρωπο μόνον επειδή καταναλώνουν κουνούπια, μύγες και άλλα έντομα. Αλλά και επειδή είναι προάγγελοι τη άνοιξης. Ο λαός μας πιστεύει ότι τα χελιδόνια και οι κούκοι φέρνουν την άνοιξη. Σύμφωνα με τη λαογραφία, τα παιδιά την ημέρα του Ευαγγελισμού βγάζουν από τα χέρια τους τον Μάρτη (τα βραχιολάκια με την κόκκινη και άσπρη κλωστή που θεωρούσαν ότι είναι αποτρεπτικά για τις ασθένειες) και τον αφήνουν πάνω σε λουλούδια και δέντρα για να τα πάρουν τα χελιδόνια, ως υλικό για την φωλιά τους. Εντωμεταξύ στις αρχές του Μάρτη τα παιδιά κρατώντας ένα ξύλινο χελιδόνι, στερεωμένο σε ξύλινη βάση, έλεγαν τα κάλαντα της Άνοιξης, τα Χελιδονίσματα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα χελιδόνια ως προάγγελοι της Άνοιξης, απεικονίζονται και στην τοιχογραφία του Ακρωτηρίου Θήρας, που εκτίθεται στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο. Όπως σημειώνεται στην ιστοσελίδα του Μουσείου, <http://www.namuseum.gr/collections/prehistorical/thera/thera01-gr.html> : «Πρόκειται για τη μοναδική τοιχογραφία του Ακρωτηρίου Θήρας, που βρέθηκε ολόκληρη στη θέση της να κοσμεί τρεις τοίχους του ίδιου δωματίου. Δωμάτιο Δ2, Συγκρότημα Δ. Ακρωτήρι Θήρας, 16ος αι. π.Χ. Εικονίζεται βραχώδες τοπίο της Θήρας, πριν από την έκρηξη του ηφαιστείου. Οι κορυφές και οι πλαγιές των βράχων καλύπτονται από ερυθρούς, ανθισμένους ή μισανοιγμένους κρίνους με κίτρινους στήμονες. Οι κρίνοι φύονται ανά τρεις από τα κόκκινα ή γκριζα ηφαιστειογενή βράχια. Παιχνιδιάρικα, γεμάτα ζωή χελιδόνια... απεικονίζουν συμβολικά την αναγέννηση της φύσης».

«Ήρθ' ο Μάρτης ο καλός κι ο Απρίλης δροσερός
Ήρθανε τρία πουλάκια και καθίσαν στα κλαδάκια
Ήρθε, ήρθε η χελιδόνα, ήρθε, ήρθε η μελιδόνα».
(παραδοσιακό από τη Φθιώτιδα).

Κατερίνα Χουζούρη

<http://bitly.com/1BuT3Hq>